Published December 28, 2020 Klapalekiana, **56**: 361–366, 2020
ISSN 1210-6100

Ing. Kamil Orszulik – 60 let

Ing. Kamil Orszulik – 60 years

V roce 2020 se dožívá těžko uvěřitelných 60 let přítel a kolega, amatérský entomolog, ing. Kamil Orszulik. Co se vybaví, když se řekne Kamil – píle, vitalita, houževnatost, skromnost a neuvěřitelná výkonnost spojená s citem pro biotop a cennými postřehy z bionomie brouků, kolegialita a dlouholeté přátelství.

Kamil se narodil 14. srpna 1960 a vyrůstal v nejvýchodnější části ČR v Bohumíně. Zájem o přírodu jej po absolvování Gymnázia s polským vyučovacím jazykem v Orlové přivedl ke studiu na tehdejší Lesnické fakultě Vysoké školy zemědělské v Brně, které ukončil v roce 1983 získáním titulu lesní inženýr. V témže roce nastoupil do Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem na pobočku do Frýdku-Místku, kam se také přestěhoval. Celou svou profesní karieru poté strávil jako samostatný projektant hospodářské úpravy lesů, a to i po přechodu do privátní sféry v roce 1997.

Pokud se někdo dlouhodobě zabývá entomologií, postupně se profiluje a hledá si v naší vědě to, co jej nejvíce zajímá a naplňuje. Kamil se od samých počátků svého zájmu vyprofiloval jako vynikající terénní pracovník a sběratel. V časech studentských a následujících byl náš společný zájem upřen, vzhledem k bydlišti v nejvýchodnější části Moravy, především na Slovensko, které jsme tehdy projeli a prosbírali od jihoslovenských nížin až po horské hřbety a vrcholy na hranicích s Polskem a Ukrajinou. Díky společným studiím v Brně jsme nemálo času strávili také sběry na jižní Moravě, včetně území zaplaveného krátce poté Novomlýnskými nádržemi, tehdy ještě plného nádherných luhů, mokřadů a zaplavovaných luk.

Po uvolnění poměrů po roce 1989 Kamil neváhal a vyrazil do světa, přesněji řečeno do oblasti převážně západního palearktu, který jej nejvíce zajímal. Poprvé snad v roce 1995 do Maroka a poté téměř každý rok do některé z atraktivních zemí této oblasti. Vzhledem k jeho primárnímu zájmu o epigeické brouky, zejména střevlíkovité (Carabidae), vyhledával převážně horské oblasti, obývané často endemickou broučí zvířenou. Nelze zde vyjmenovat všechny navštívené oblasti a země. Namátkou lze zmínit cca 5 návštěv Maroka, 4 sběratelské cesty do Íránu, 3 návštěvy Ománu, a dále také Kavkaz, Altaj, Ázerbájdžán, Gruzii, Pákistán, Kyrgyzstán, Nepál, Ladak, Jordánsko a Turecko. Z cest nejdobrodružnějších potom exkurzi do Sýrie a Libanonu v roce 2011, těsně předtím, než zhoršení situace v této oblasti další podobné aktivity zcela znemožnilo. K legendárním patří Kamilovo vyprávění o zemětřesení, které jej zastihlo v Káthmándú, těsně před odletem do vlasti z jeho cesty předhůřím Himaláje. Ku prospěchu naší entomologie nutno poznamenat, že překvapivě dobře postavený hotel se i s Kamilem tenkrát sice pohnul, ale naštěstí vydržel pohromadě. Z Evropy, kterou si, jak sám říká, nechává na důchod, zatím navštívil Maďarsko, Rumunsko, Albánii, Řecko a naposled v roce 2019 horské oblasti Španělska a Portugalska.

Pokud bychom entomologa hodnotili podle počtu publikací, je zde několik článků publikovaných převážně s kolegy, v Ostravě vydávaném Entomologickém zpravodaji při Entomologickém klubu. Zcela jiný obraz však skýtá přehled druhů nově popsaných specialisty z Kamilových sběrů. Z druhů nalezených Kamilem a po něm pojmenovaných je možno uvést

Obr. 1. S přáteli na exkurzi v Demänovské dolině, červen 1985, zleva L. Koloničný, L. Klíma, J. Stanovský, V. Vyhnálek, Kamil v podřepu v popředí. Fotografie K. Orszulik.
Fig. 1. In Demänovska valley together with friends, June 1985. From the left L. Koloničný, L. Klíma, J. Stanovský, V. Vyhnálek, Kamil in the foreground. Photography K. Orszulik.

Acupalpus orszuliki Wrase et Jaeger, 2017, *Acinopus orszuliki* Wrase et Katajev, 2016, *Zuphium orszuliki* Hůrka, 2001, *Catopsimorphus orszuliki* Vávra, 2015, *Thorictus orszuliki* Háva, 2015, *Thorictus kamil* Háva, 2015. Z dalších druhů nových pro vědu, nalezených někdy spolu s dalšími entomology, je možno uvést střevlíčky *Nebria georgesi* Roux et Wrase, 2007, *Bembidion schnitteri* Neri et Toledano, 2017, *Bembidion kermanus* Bonavita et Rebl, 2013, *Bembidion muemo* Rebl et Toledano, 2014, *Bembidion toubkalensis* Bonavita et Vigna Talglianti, 2018, *Bembidion afroseptentrionale* P. Neri et Gudenzi, 2013, *Zabrus skoupyi* Hejkal, 2011, z dalších skupin brouků potom *Hydroporus toubkal* Fery et Hájek, 2013, *Rhagonycha silesiarum* Švihla, 2010, *Chalcionellus persicus* Lackner, 2003, *Phradonoma charon* Háva et Kadej, 2008, *Amphicoma graeca* Nikodým, 2009, *Oenas rubriceps* Dvořák, 2004, *Hypocassida convexipennis* Borowiec, 2000. V popisu je několik druhů rodu *Trechus,* které Kamil nasbíral díky své píli a vytrvalosti u sněhových polí v oblasti Kavkazu a Altaje. K tomu je nutno přičíst nálezy dalších druhů, nezvěstných od doby jejich popisu často před desítkami let. Není bez důvodu, že ani nejzaneprázdněnější specialisté neodmítají Kamilův materiál k determinaci (dobře vědí proč).

Do budoucích let tedy přejeme spolu s kolegy Kamilovi stále neutuchající elán, nadšení a v prvé řadě pevné zdraví, tak aby mohl i nadále v nejvyšší možné míře naplňovat své cestovatelské a entomologické sny.

Obr. 2. Entomologická exkurze Turecko 2005, zleva Z. Malinka, J. Vávra, K. Orszulik, L. Šulák. Fotografie K. Orszulik.
Fig. 2. In Turkey 2005, from the left Z. Malinka, J. Vávra, K. Orszulik, L. Šulák. Photography K. Orszulik.

However hard it is to believe, our friend and colleague, the hobby entomologist, Kamil Orszulik is about to celebrate his 60th birthday.

What comes to my mind thinking of Kamil is diligence, vitality, toughness, modesty and incredible efficiency as well as a sense of biotope, valuable ideas on beetle bionomy, geniality and a long-term friendship.

Kamil was born on 14th August 1960 and grew up in the easternmost part of the Czech Republic in Bohumín. After finishing Polish grammar school in Orlová, his interest in nature brought him to the Faculty of Forestry, University of Agriculture in Brno, where he graduated as a forest engineer in 1983. He started work in the Frýdek-Místek branch of the Institute of Forest Management Brandys nad Labem in the same year, and moved to Frýdek-Místek. Throughout his professional career he has worked as an independent forest manager, since 1997 in the private sphere.

If somebody is interested in entomology for a long time, he searches for the part of the science that is most attractive and fulfilling for him. Since the very beginning, Kamil has proved himself to be an excellent field worker and collector. In student years and later, our common interest was focused, due to our residence in the easternmost part of Moravia, especially on Slovakia. We walked all over it and collected samples from the South Slovakian lowlands to the mountain ridges and peaks on the border with Poland and the Ukraine. Due to our joint studies in Brno, we also spent a lot of time collecting in South Moravia, including an area

full of beautiful floodplain forests, wetlands and flooded meadows, shortly afterwards flooded by the Nové Mlýny reservoirs.

After the Velvet Revolution in 1989, Kamil did not hesitate and set out to see the world, specifically the region of the predominantly western Palaearctic, in which he was most interested. His first trip was probably to Morocco in 1995, and after that he visited some of the attractive countries of that region almost every year. Because of his primary interest in epigean beetles, especially the Carabidae, he concentrated on particular mountain areas inhabited by endemic beetles. It is impossible to list all the areas and countries that he has visited. A random selection includes 5 visits to Morocco, 4 collecting trips to Iran, 3 visits to Oman, and trips to the Caucasus, Altai, Azerbaijan, Georgia, Pakistan, Kyrgyzstan, Nepal and Ladakh, Jordan, and Turkey. He took his most adventurous trip to Syria and Lebanon in 2011, just before the escalation of the situation in this area. Kamil's story of the earthquake that caught him in Kathmandu just before he left for his homeland from his journey through the Himalayas has become a legend. For the benefit of our entomology it should be noted that the surprisingly well-built hotel shook, yet remained in one piece. Kamil´s European journeys include Romania, Albania, Greece, and most recently in 2019 the mountainous regions of Spain and Portugal. As he says, Europe is waiting for him to discover it more closely as soon as he is retired.

If we evaluated an entomologist according his number of publications, there are several articles, mostly published in the Entomological Newsletter (Entomologický zpravodaj) with colleagues from Ostrava. A completely different picture, however, emerges from an overview of the species newly described by specialists from Kamil´s collections. Of the species found by Kamil and named after him, the following can be mentioned: *Acupalpus orszuliki* Wrase et Jaeger, 2017, *Acinopus orszuliki* Wrase et Katajev, 2016, *Zuphium orszuliki* Hůrka, 2001, *Catopsimorphus orszuliki* Vávra, 2015, *Thorictus orszuliki* Háva, 2015, *Thorictus kamil* Háva, 2015. Other species new to science, sometimes found together with other entomologists, include the ground beetle *Nebria georgesi* Roux et Wrase, 2007, *Bembidion schnitteri* Neri et Toledano, 2017, *Bembidion kermanus* Bonavita et Rebl, 2013, *Bembidion muemo* Rebl et Toledano, 2014, *Bembidion toubkalensis* Bonavita et Vigna Talglianti, 2018, *Bembidion afroseptentrionale* P. Neri et Gudenzi, 2013, *Zabrus skoupyi* Hejkal, 2011. Other groups of beetles include *Hydroporus toubkal* Fery et Hájek, 2013, *Rhagonycha silesiarum* Švihla, 2010, *Chalcionellus persicus* Lackner, 2003, *Phradonoma charon* Háva et Kadej, 2008, *Amphicoma graeca* Nikodým, 2009, *Oenas rubriceps* Dvořák, 2004, *Hypocassida convexipennis* Borowiec, 2000. There are several species of the genus *Trechus* being described, which Kamil collected due to his diligence and perseverance in the snow fields of the Caucasus and Altai. Findings of a few species not seen since their descriptions decades ago must be added to complete the picture. Even the busiest specialists do not refuse Kamil's material for determination (they know its value!).

Dear Kamil, in the years to come, I, together with my colleagues, wish you never-ending enthusiasm and, above all, sound health so that you can continue your travelling and making your entomological dreams come true to the greatest possible extent.

Jiří STANOVSKÝ, Ostrava-Výškovice, Czech Republic

Obr. 3. Kamil Orszulik při entomologických sběrech v Ománu, březen 2019. Fotografie J. Stanovský.
Fig. 3. Kamil Orszulik in Oman, March 2019. Photography J. Stanovský.

BIBLIOGRAFIE

ORSZULIK K. 1980: Brouci (Coleoptera) půdního povrchu v okolí Vendryně. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **10**: 8–25 (in Czech).

KOLONIČNÝ L., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1982: Čeleď Carabidae (Col.) v oblasti Čejče. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **1**: 1–6 (in Czech).

KOLIBÁČ J., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: Další nálezy Hylocoetus flabellicornis Schneid. z ČSSR (Lymexylonidae, Col.). *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 41–42 (in Czech).

KOLONIČNÝ L., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: Střevlíkovití Pouzdřanské stepi a okolí Čejče. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 7–9 (in Czech).

KOLONIČNÝ L., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: K výskytu druhů rodu Dromius (Carabidae, Col.) v Ostravě a okolí. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 26–28 (in Czech).

KOLONIČNÝ L., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: Několik zajímavějších potemníků (Tenebrionidae, Col.). *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 29–30 (in Czech).

KOLONIČNÝ L., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: Kovaříkovití v okolí Malacek a některé zajímavější nálezy kovaříků z Moravy a Slovenska (Elateridae, Col.). *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 30–33 (in Czech).

KOLONIČNÝ L., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: Střevlíkovití (Carabidae, Col.) břehu Olše v Bystřici nad Olší. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 73–74 (in Czech).

ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: Fauna střevlíkovitých v okolí Strachotína – Jižní Morava. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 1–6 (in Czech).

ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: K rozšíření střevlíčků rodu Platynus (podrod Limodromius) na jižní Moravě (Carabidae, Coleoptera). *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 24–26 (in Czech).
ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: Hromadný výskyt prskavce Brachinus psophia Serv. a další poznámky o našich prskavcích (Carabidae, Col.). *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 28–29 (in Czech).
ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1983: K výskytu slanomilných druhů čeledi Carabidae (Col.) v ČSSR. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **13**: 67–73 (in Czech).
KOLONIČNÝ L., MANTIČ M., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1984: Příspěvek k poznání střevlíkovitých (Carabidae, Col.) Potiské nížiny. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **14**: 41–60 (in Czech).
KOLONIČNÝ L., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1984: K výskytu druhů rodu Dromius v Ostravě a okolí. *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **14**: 21–22 (in Czech).
KOLONIČNÝ L., ORSZULIK K. & STANOVSKÝ J. 1985: Zajímavější střevlíčci břeclavské pily (Carabidae, Col.). *Entomologický Zpravodaj* (Ostrava) **5**: 81–82 (in Czech).